

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Penktadienis, Birželio-June 6 d., 1975 m.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXI

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Kaina 15c

132

EGIPTAS ŠVENČIA SUEZO KANALO ATIDARYMA

KINIJA VIS LABIAU PYKINA MASKVĄ

MASKVA. — Gegužės mėn. iš Kinijos sugrįžo sovietų delegacijos derybose dėl sienų vadovas Leonidas Iljčevs. Sovietų spauda labai nervuoja Kinijos pareiškimai ir jos kontaktai su Europos valstybėmis. Spaudoje vis pikčiau smerkami Kinijos vadai. Naujoje knygoje apie Mao Tse Tungą sovietų Tass agentūra rado ir paskelbė ištrauką, kurioje sakoma, kad Mao niekada nėra buvęs marksistas, o tik vaidinęs marksistą, kad galėtų pasigriebti visą Kinijos valdžią.

Paskutinis Literaturna Gazieta numeris puola Kinijos vadus už tai, kad jie ragina Ameriką koncentruoti savo dėmesį Europoje. Pekinas siekia ne Amerikos-Sovietų Sąjungos dekantės, bet kurstas susikirtimus. Maskvai nepatinka, kad Kinija planuoja užmegzti ryšius su Europos Bendrąja rinka, nepatinka ir kinų gerinami santykiai su Japonija. Labai skaudus Maskvai buvo šiltas vicepremjero Tengo Hsiao Ping priėmimas Paryžiuje.

Kai Kinijoje viešėjo japonų socialistų vadas Romoni Narita, po jo pasitarimų paskelbtame komunikate buvo įdėtas pasisakymas prieš "Vienos valstybės bandymus įvesti savo hegemoniją Azijoje". Pravda šį komunikatą piktai puolė, vedamajame įrodinėdama, kad Kinija pati siekia hegemonijos ir kaltę verčia sovietams. Maskva seniai spaudžia Japoniją nesudaryti su Kinija draugiškumo sutarties. Kai Kinijos žurnalistai lankėsi Japonijoje, Pravda šaukė, kad kinai kursto japonų tarpe "revanšistinius sentimentus" ir ragina atsiimti iš sovietų Kurilų salas.

Praejusią savaitę gynybos ministras Andrejus Grečka pasakė karininkų konferencijoje, kad Vakarų imperialistai sudaro vieningą anti-sovietinį frontą su Kinija ir randa pritarimo kinų vadų tarpe, nes jie įsijungė į kovą prieš Sovietų Sąjungą.

Brazilijos Pelė loš New Yorke

NEW YORKAS. — Garsiausias pasaulio kartinio futbolo žaidėjas Pelė, 34 metų brazilietis Edson Arandes do Nascimento, pasirašė sutartį lošti New Yorko Cosmos klubo komandoje. Už trejus metus jis gaus 7 mil. dol. Ši žinia paskatino sekretorių H. Kissingerį pasiųsti Pelei telegramą, kurioje jis sveikina šį žygį. Kissingeris yra žinomas futbolo entuziastas.

Pelė pasitraukė pernai iš futbolo žaidimo po 18 metų spalvingos karjeros. Dabar po 8 mėnesių pertraukos jis vėl sugrįžta į aktyvų žaidimą. Jis pareiškė norįs ne tik uždirbti pinigų, bet ir prisidėti prie futbolo išpopuliarinimo Amerikoje. Brazilijoje kai kas kritikuoja Pelės žygį, nes jis atsisakė lošti Brazilijos komandoje pernai rudinį Pasaulio Taurės varžybose. Brazilijoje Pelė vadinamas "Perola Negra" — Juodoju perlu.

PARYŽIUS. — Prancūzijos kariuomenės štabo viršininkas gen. Francois Maurin pareiškė, kad Prancūzija niekad nesugrįš į NATO karinę organizaciją, tačiau savo gynybos planus derins su NATO.

IŠ VISO PASAULIO

TOKIJO. — Japonijos valdžia ruošia mirusiam buv. premjerui Sato valstybines laidotuves. Trečiadienį ju kūnas bus sudegintas, o penktadienį pelenai palaiduoti Tokijo budistų pagodoje.

SAIGONAS. — Laikinoji Revoliucinė P. Vietnamo vyriausybė pareikalavo išvažiuoti trijų amerikiečių korespondentų. Vienas jų Paul Vogle kalba puikiai vietnamietiška, jis gyveno Vietname nuo 1956 metų ir dirbo UPI agentūra.

SANTO DOMINGO. — Dominikinų respublikoje keturi kariuomenės ginklų rūšių vadai pasitraukė iš pareigų. Prezidentas pasakė vieną jų vidaus reikalų, kita — užsienio reikalų ministeriui.

BELGRADAS. — Jugoslavijos prezidento Tito gydytojai patarė jam pagyventi kalnuotoje Brdo vasarvietėje, nes jo vasaros rezidencija Brioni kenkianti jo reumatizmui. Tito Brdo sutiko ir atsilankiusį Egipto prezidentą Sadatą.

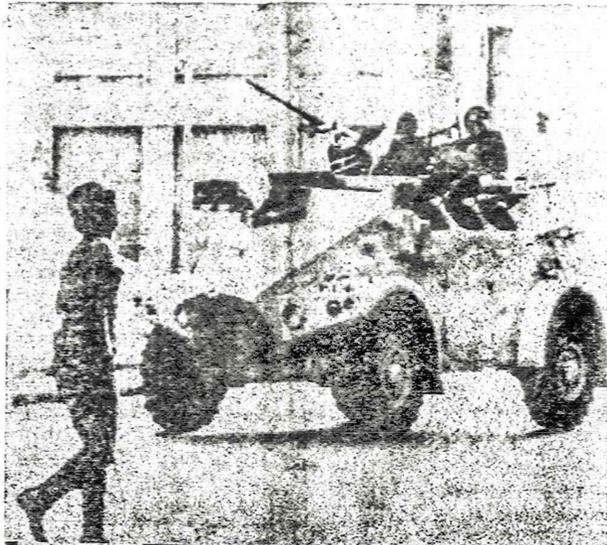
WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas šį mėnesį paskelbs oficialiai, kad jis kandidatuoja ateinančių metų rinkimuose į prezidento vietą, pareiškė Baltieji Rūmai.

MASKVA. — Sovietų valdžia gražiai priėmė Pietų Vietnamo užsienio reikalų ministrę Nguyen Thi Binh, kuri vyksta per Maskvą į Alžirą.

NEW YORKAS. — Kongreso narė Elizabeth Holtzman, demokratė iš New Yorko, grįžo po savaitės vizito Sovietų Sąjungoje. Ji yra pakomitečio imigracijos reikalams narė, nemažai prisidėjusi prie imigrantų po II-jo Pasaulinio karo, dabar gyvenančių Amerikoje tarymų, ieškant "karo nusikaltėlių". Panelė Holtzman aplanė savo motinos gimtinę netoli Minsko, kur gūdai ją labai pagarbiai sutiko ir dosniai vaišino. Jos motina Filja atvyko Amerikon 1921 m. ir dabar vadovauja rusų departamentui Hunterio kolegijoje.

HAGA. — Utrechto arkivyskupas, kardinolas Bernard Alfrink atėmė iš kunigo Winand Kotte visas teises ir uždraudė eiti kunigo pareigas. Kunigas Kotte steigė konservatyvias parapijas, kurios nepripažino Vatikano Ekumeninės Tarybos padarytų apeigose ir doktrinoje reformų. Šis nepaklusnus 51 metų kunigas net įsteigė savarankišką politinę katalikų partiją, kuri Olandijos parlamente turi vieną atstovą.

SENECA FALLS. — Eisenhowerio Kolegija nauju patikėtiniu išrinko George Meany, darbo unionų federacijos prezidentą.

Libano policija šarvuotame automobilyje patruliuoja neramias Beiruto gatves.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Aistovų Rūmų komitete, kuris tyrinėja CIA reikalus, kilo triukšmas, daliai komiteto narių ėmus reikalauti, kad būtų pašalintas to komiteto pirmininkas, atstovas Nedzi. Jis žinojęs apie CIA nelegalius veiksmus, bet nieko niekam nesakęs.

Senatas atmetė pasiūlymą sumažinti JAV karines jėgas užsieniuose.

Sov. Sąjunga pradėjo Ramiajame vandenyne raketų bandymus. Pirmą išbandyta buvo didžiulė SS-18 raketa su keiliais užtaisais.

Du baskai pagrobė Ispanijoje traukinį ir nušovė vieną jo sargybinių. Policija gauda banditus, kurie priklauso ETA organizacijai, reikalaujančiai baskams laisvės.

Houstono teismas nuteisė mirti ant elektros kėdės tėvą, kuris nunuodijo per Halloween savo 8 metų sūnų.

Christina Onassis paskelbė, kad jos tėvo palikimų turty pusė bus skirta šalpos darbams, daugiausia Graikijoje.

Irano banko prezidentas pareiškė, kad naftos valstybės gali pakelti naftos kainas nuo rugšėjo mėn. net 30%. Tiek parbrango prekės, kurias Iranas perka iš pramonės valstybių.

Pranešė Izraeliui apie pasitarimus

WASHINGTONAS. — Sekretorius Kissingeris trečiadienį kalbėjosi pusantros valandos su Izraelio ambasadorium Dinitz, kuriam papasakojo apie prezidento Fordo pasikalbėjimus Salzburge su Egipto prezidentu Sadatu.

Prezidentas Fordas nei Kissingeris neskelbia, kas buvo nutarta Austrijoje. Galimas daiktas, kad Viduriniuose Rytuose bus siekiama laikino atsitraukimo, tarpininkaujant Kissingeriui, o vėliau bus sušaukta platesnė Ženevos konferencija.

Hanojus negaus Amerikos paramos

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas, komentodamas šiaurės Vietnamo premjero Pham Van Dong pareiškimą, kad Hanojus užmegzti su Amerika normalius diplomatinius ryšius, jei Amerika laikytųsi Paryžiaus sutarties ir duotų šiaurės Vietnamo atstatymui rimtą paramą, pareiškė, kad yra "ironiška" Hanojui statyti reikalavimus po tokio akivaizdaus susitarimų sulaužymo.

Amerikos kongresas neduotų š. Vietnamui paramos, jei vyriausybė ir prašytų, nes kongreso nariai piktai ant Hanojaus už karo belaisvių kankinimą, dingusių kare ieškojimo sabotavimą ir kitus veiksmus. Amerikos vyriausybė šiuo metu neturi jokių intencijų duoti paramą šiaurės Vietnamui, pasakė Robert Anderson, pridėdamas, kad tol, kol Hanojus varys prieš Ameriką propagandą ir nustatinės sąlygas, jokie paramos ar santykių klausimai negali būti rimtai svarstomi.

SANTIAGA. — Čilėje vėl buvo žemės drebėjimas, kuris daug nuostolių nepadarė ir žmonių aukų nebuvo.

Kur dings pabėgėliai iš Laoso?

VIENTIANE. — Šimtai, o gal tūkstančiai Laoso pabėgėlių, kurių daugelis ilgus metus dirbo Amerikos įstaigose Laose, negauna vizų išvažiuoti į Ameriką. Kongresas, palėndindamas Pietryčių Azijos pabėgėlių priėmimą Amerikoje, išleido specialų potvarkį, kuris tačiau liečia tik Kambodijos ir Pietų Vietnamo piliečius. Kai lengvatoms buvo svarstomos, niekas nesitikėjo, kad ir Laosas pateks į komunistų rankas.

Amerikos konsultai Laose gali išduoti vizas ar "parolės laiškus" Laose įstaigose dirbusiems kambodjiečiams ar pietų vietnamiečiams, bet negali duoti vizų loosiečiams. "Skandalas", pareiškė konsulato pareigūnas Laose.

Valstybės departamentas pareiškė, kad padėtis studijuojama. Tailandijon pabėgę Laoso dešimieji dairosi ir teiraujasi kitų valstybių, kurios sutiktų juos priimti. Nes šiuo metu valstybės departamentas neturįs įstatyminio autoriteto išleisti Laoso pabėgėlius.

Graikijos premjeras Constantine Caramanlis, kairėje, atsisveikina su Turcijos premjeru Suleyman Demirel po pasitarimų Briuselyje. Nežiūrint įtempių ir Kipro salos ginčų abu premjerai atrodo kaip nuodirdžiausi draugai.

SADATAS PRISIEKĖ IŠVADUOTI ŽYDŲ OKUPUOTAS ARABŲ ŽEMES

PORT SAIDAS. — Vakar ir šiandien Egiptas švenčia Suez kanalo atidarymo šventę. Prezidentas Sadatas pasirašė iš karo ministerio gen. Abdel Ghany Gamasy paimtą raštą, kuriuo kanalas iš karinės vadovybės perduodamas civilių valdžiai. Prezidentas Sadatas po kalbos, kurią jis pasakė iš tribūnos, panašios į faraonų laivą įsėdo į laivą naikintuvų kelionei į Ismaliją. Naikintuvus nutraukė per kanalą pertiestą ploną, 120 jardų grandinę ir kanalas, kuris buvo užblokuotas nuo 1967 m. karo su Izraeliu, buvo oficialiai atidarytas. Paskui prezidento laivą "Spalis 6" plaukė penki prekiniai laivai. Buvo paleista į orą šimtai baltų balandžių, — taikos simbolis.

Amerika pirks belgų šautuvus

WASHINGTONAS. — Amerika, siūlydama Belgijai savo naujuosius kovos lėktuvus, pažadėjo belgų vyriausybei pirkti už 30 mil. dol. belgų gamybos automatinį šautuvų ir 16,000 kulkosvaizdžių, kuriuos gamina garsus "Efen" fabrikas — Fabrique Nationale.

Belgijos kabinetas iki šeštadienio atidėjo sprendimą: pirkti Amerikos ar Prancūzijos lėktuvus?

Pentagonas atidengė, kad Amerika ne vien parduoda ginklus, bet ir perka, jei užsienyje pagaminti yra geresni už Amerikos. Taip, jau perkami britų "Harier" vertikalinio pakilimo lėktuvai, kuriuos vartoja Amerikos marinių korpusas, perkamos ir V. Vokietijos-Prancūzijos "Roland" trumpų distancijų priešlėktuvinės raketos.

Taivas neįleidžia paleistų kariškių

HONG KONGAS. — Iš komunistinės Kinijos į Hong Kongą išleistas buvęs Chiang Kai-Sheko kariuomenės pulk. Chang Tieh Shih pasikorė Hong Kongo viešbutyje. Jis paliko laišką, kuriame sakoma, kad jam nėra vilties kada nors patekti į Taivaną, kur gyvena jo motina, žmona ir trys vaikai.

Chang ir dar 9 kinei komunistų kalėjimuose išsėdėjo 26 metus. Balandžio 14 d. jie buvo išleisti iš Kinijos, po kovo mėnesio generalinės amnestijos. Jie tikėjosi progos apsigyventi Taivane, tačiau Nacionalistų vyriausybė jų nepagėdavo, nors jie visi kariavo nacionalistų puseje 1946-49 metų civiliniame kare.

Taivano pareigūnai nepripažino tų kalinių komunistų išduotų dokumentų ir siūlė jiems važiuoti į Taivaną pabėgėlių statusu, tačiau jiems nepavyko gauti reikiamų darbo ir buto garantijų. Taivano valdžia įtarė, kad visų 10-ties karininkų yra "perplauti smegenys" ir jie atvykę pradės skleisti komunistų propagandą. Užsienio reikalų viceministeris Yang Hai-kun pavadino amnestiją komunistų triku, o tuos paleistuosius — "Trojos arklius".

LISABONA. — Portugalijos prezidentas da Costa Gomes išvyko oficialaus vizito į Prancūziją.

Debesuotas su pragiedrėjimais, dieną 75%, naktį 65% Saulė teka 5:17, leidžiasi 8:21

MŪSŲ VEIKLOS AKIMIRKOS

REDAGUOJA L. VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ SĄJUNGOS
PREZIDIUMO REDAKCINĖ KOLEGIJA

Adresas: G. J. Lazauskas, 208 West Natoma Avenue,
Addison, Illinois 60101

19.5 METAI

NR. 9

Jurgio Kriščiūno monografija

Juozas Audėnas, talkininkaujant visai eilei bendradarbių, jau prieš keletą metų suredaguavo šią Prof. Dr. Agr. Jurgio Kriščiūno monografiją ir buvo pateikęs Varpininkų Leidinių Fondui išleisti. Vėliau, redaktoriui monografiją papildžius ir pertvarkius, I.V.S-gos Centro Komitetas pavedė G. J. Lazauskui techniškai paruošti spaudai. Nusistatyta monografiją išleisti kiek galint palankesniais sąlygomis ir kad sutelktą vertinga medžiaga pasiektų greičiau plačiąją visuomenę.

Tuo tikslu susitarta su "Naujienuomis" netrukus pradėti spausdinti dienraščio atkarpoje šią Juozo Audėno suredaguotą Jurgio Kriščiūno monografiją. Pirmiausiai bus spausdinami pirmieji trys skyriai. Tėvų ir protėvių namai, Mokslas, šeima, asmuo. Tautos ir valstybės tarnyboje, t. y., maždaug pusė turinio. Gi vėliau — po trumpo pertraukos bus tęsiami kiti trys skyriai: dipl. agr. Alfonso Andreikos rašiniai — Jurgis Kriščiūnas, Lietuvos žemės ūkio Tyrimo įstaigos valdytojas, — prof. dr. agr. Vito Manelio rašiniai — Jurgio Kriščiūno vaidmuo, nagrinėjant ir sprendžiant aktualias Lietuvos žemės ūkio problemas, jo įnašas į tų problemų nagrinėjimą ir sprendimą.

Po to, dar kiek papildžius, numatoma išleisti knygą jau palankesniais aplinkybėmis.

Prie monografijos turinio prisidėjo, be anksčiau paminėtų, dar ir šie: Janina Pakštienė-Narūnė, miškininkas Antanas Rukūža, inž. Zenonas Bačelis, Jonas Glemža, agr. Kazys Ječius, dr. agr. Vladas Baublys, agr. Jonas Bertasius, agr. Jonas Daugėla, dr. agr. Bronius Fovilaitis, dr. Balys Matulionis, A. Antanaitis, adv. adv. Antanas Sugaitas, Saliamonas Antanaitis. Kalbą peržiūrėjo Antanas G. Giedraitis.

Kaip matyti iš turinio ir iš gausaus būrio bendradarbių, monografija bus įdomi ne tik agronomams, politikams ir visuomenininkams, bet plačiai visuomenei. Prieš išleidžiant knygą, jeigu atsirastų patikslinimų ir papildymų, prašom nesivaržyti savo pastabas pateikti monografijos redaktoriui. Būsime užtat dėkingi.

Skaitytojai pasisako

"Mūsų Veiklos Akimirkos" red. kolegijos staciūose susitelkę pluoštas bičiulių skaitytojų-laiškų ir pasisakymų jiems rūpiems klausimais. Dabar ir ateityje pateiksime tik tuos pasisakymus, kuriuos patys autoriai nori spaudoje išskelti. Visiems už pasisakymus ir asmeniškas pastabas esame dėkingi. Laukiame daugiau atsiliepimų visais būgalsiais reikalais.

Bičiulis V. Č. prisituntė "Who is the Imperialist" brošiūrą, išleistą American Federation of Labor and Congress of Industrial Organizations (šios organizacijos prezidentu yra George Meany), 1971 m. septintą laidą, kur trumpu tekstu ir spalvotomis iliustracijomis pavaizduojama bolševikinės Rusijos ir Kinijos grobuoniška ekspansija, pradedant nuo Pabaltijo valstybių ir iki to laiko kitų grobuoniškų žygių. Žinoma, šiuo metu šis užgrobtų kraštų sąrašas yra didesnis ir tokia brošiūra būtų žymiai storesnė. Taip pat brošiūroje pateikiamas po Antrojo pasaulinio karo gavusių tautų nepriklausomybę sąrašas, kurios anksčiau buvo kontroliuojamos britų, prancūzų ir kt. Iki to laiko, 1971 m., laisvame pasaulyje gavo nepriklausomybės 1.153.452.053 žmonės, gyvenantieji 13.223.123 kvadratinį mylių plote, — gi sovietų Rusija su komunistine Kinija iki to pat laiko buvo pavergusi 172.107.000 žmones ir užgrobusi 1.977.254 kvadratinį mylių plotą ir, kaip visas pasaulis mato, grobia ir dar siekia grobti daugiau. Iš šios brošiūros ir aklas skaitytojas gali suprasti, kas yra imperialistas, ir kad su grobiku jokiais "bendradarbiavimais" kovos neįmanoma...

Kai mūsų pačių spaudoje retkarčiais paminimas George Meany, kaip griežtas ir pastovus antikomunistas (tuo pačiu ir ALF-CIO politinės linijos formuotojas), mūsų veiksmų jokių žygių ši milžiniška organizacija ir jos vadas tebėra nekontaktuoti. Ogi ryšiai su juo ir AFL-CIO šiandien būtų labai efektingi, kai tokia ryški grėsmė gyvą Lietuvą laidoti jau čia pat už durų.

Ar jau prasidėjo III karas?

Antrasis pasaulinis karas prasidėjo Mandžirijoje, kada Japonija užėmė tą kraštą. Trečias pasaulinis karas bus prasidėjęs, kada Kremlius tankai užėmė Pietų Vietnamą ir tuo pačiu metu, Amerikai pagzdinti, sovietai pravedė milžiniškus karo laivyno manevrus viso pasaulio vandenyse.

Japonijos žygis to meto Tautų Sąjungoje nebuvo pasmerktas ir jis iššaukė visą eilę naujų smurto įvykių: Saaras, Abisinija, Austrija, Kaipėdos kraštai, Čekoslovakija ir Lenkija. Karo agresija Vietname ir Combedijoje jau leido įsigalėti komunistams Laose. Dabar jiems atviras kelias tiek į šiaurę — Tailandą (Siam), Burma, tiek į pietus — Indoneziją, Malajų, Sumatrą, Borneo, Javą, Celebes, ar į rytus — Singapurą.

Atsirado visa eilė politikų, kurie primena Hitlerio laikų Chamberlainui ir Runchmanus. Štai, balandžio 20 d. "Issues and Answers" "ABC televizijos" programoje kongreso atstovas John Anderson, iš Illinois, paklaustas, ką USA darytų, jeigu būtų užpuolta Formoza (Taiwan), su kuria Amerika turi gynybos sutartį, atsakė, jog tą reikala būtų galima sutvarkyti, atseit, galima būtų surast išieiti išsiskirti nuo sutarties įsipareigojimų. Sekantį sekmadienį, balandžio 27 d. toje pat programoje senatorius Church isteriškai reikalavo atitraukti USA kareivius iš Pietinės Korėjos ir nutraukt gynybos sutartį. Senatorius Mike Mansfield pakartotinai yra pasisakęs, jog USA turi visiškai pasitraukti iš Azijos.

Tokie kongresmanų bei senatorių vieši pareiškimai pilnai parodo kokios nuomonės yra senato ir kongreso dauguma ir aiškiai kviečia komunistus nesnaust ir skubėt užimti Pietų Korėją, Taiwaną ir Filipinus; Nors prezidentas Ford yra pareiškęs, jog USA gins kraštus, bet pagal naują kongreso taisyklę jis neturi tik 60 dienų karui vesti, o po to turi būti kongreso pritarimas. Faktiškai jis neturi nė 60 dienų, nes kongresas, skubos keliu, gali per keletą dienų uždrausti prezidentui kariauti.

Tokie ginčai dėl karo paskelbimo gali rimtai suskaldyti tautą, o žinovai sakė, kad negalima vesti suskaldytos tautos į bet kokį karą.

Nurašius į nuostolius virš milijonus kraštus, kiltų klausimas: kur sustoti bėgus? Kalbama, kad USA turi tam tikrus punktus, kur Amerika rimtai ginsis. Taip, bet kas nuspręš, kurie tie punktai yra verti apgynimo?

Kaip su Europa? Portugalijos jau beveik nėra. Amerikiečių karines bazes krausto iš Graikijos ir, gal būt, iš Turkijos. Prancū-

Varpininkų ideologija ir ekonominių Lietuvos reikalų tvarkymas

A. RIMKA

(Tęsinys)

Taigi tobuloj formoj kooperacijos siekiamas idealas nuo socializmo idealo tesiskiria tik keliais ir idealo siekimo priemonėmis. Bet čia pat galima ir net reikia pabrėžti, kad moderniškas kooperatizmas nuo Oweno ir kt. kooperatizmo mažiau ar daugiau skiriasi, ir kad moderniškojo kooperatizmo atstovų bei ideologų tarpe galima rasti daugiausia tokių žmonių, kurie su socializmu sakosi nieko bendro turėti nenori. Dar daugiau: galima rasti nemažą pačių žmonių kooperatizmo ir kooperacijos ideologų, kurie kooperatizmą laiko socializmo antiteze ir taria, kad jie, propaguodami kooperatizmo idėją, geriausia kovoja prieš socializmo idėją.

Paziūrėkime, kiek tokiuose teigimuose yra tiesos, ir kiek paprasčio pesimizmo.

Kaip žinoma, visas moderniškas kooperatizmas bei kooperatizmas bei kooperatinis judėjimas yra pagrįstas vad. Rochdale pionierių 1844 m. vartotojų įstatuose apibrėžtais veikimo dėsniais. Dažnam atrodo nesuprantama, kuo būdu neturtingi ir nemokyti nedidelio miestelio audėjai sugebėjo kooperacijos idėją išpopuliarizuoti, kad šiandien nėra nė vienos bent kiek civilizautos valstybės, kur kooperatyvo nebūtų, kai Oweno ir kitų turtingų bei mokytų žmonių tos pačios idėjos, net gausingai pinigais remtos, pasisekimo neturėjo.

Rochdalečių kooperatinio judėjimo pasisekimo paslapties tenka ieškoti dviejose aplinkybėse: a) visai apčiuopiamoj ir kiekvieną neturtingą žmogų viliojančioj naudoj, kurią rochdalečiai savo nariams žadėjo ir kadangi ta nauda buvo labai kukli — ją duoti galėjo, ir b) tolimuose, bet nemažiau viliojančiuose ne nepasiekiamuose idealuose.

Rochdalečiai, kaip ir visi paprasti darbo žmonės, buvo praktiški žmonės: savo draugijoj komunistai, geriausiai ginčiuoti ir aklausiai Kremlius tarnai, tik laukia progos sukilti.

Taigi, viešai Kremlius užima naujus išieities kovos punktus, laivynų ir lėktuvų bazes ir slapta ruošiasi įvairių kraštų, tame tarpe ir Amerikos, sprogdinimui iš vidaus. Trečiasis karas jau vyksta ir tikrai laiko klausimas, kada jisai galutinai ir pilnai įsiliępsnos.

Disonansas

jos tikslus jie pirmoj vietoj parastatė "rūpintis, kad draugijos nariai turėtų materialines naudas ir kad jų namų (šeimos) bei socialinis gyvenimas pagerėtų". Pasistatę tikslą tie kooperatizmo pionieriai pasiryžo siekti, visų pirma "sudarydami pakankamai kapitalo, įnašais po vieną svarą, kad būtų galima:

1) maisto, drabužių ir p. krautuvių įsteigti, 2) statyti, pirkti ar įtaisyti keletą namų, kur draugijos nariai, norintieji savitarpio pagalba savo ir šeimoms būklę pagerinti, galėtų gyventi". Toliau šie pionieriai savo įstatuose numatė organizuoti gamybą, kad "darbo nuostojusiems ar mažai uždirbantiems nariams darbo suteikti", taip pat "didesnei draugijos narių naudai ir saugumui įsigyti ūkį ar ūkius" ir t. t. Galų gale, "kai tik pasirodys praktiškai galima įgyvendinti, draugija privalo paimti į savo rankas (to arrange the powers) gamybą, paskaidą (distribuciją) švietimą bei auklėjimą ir valdžią arba, kitais žodžiais, įsteigti save išlaikančią bendrais interesais susietą koloniją, taip pat pagelbėti tokias kolonijas įstaiyti ir kitoms draugijoms".

Tokie rochdalečių tikslai bei uždaviniai. Rochdalečiai buvo kuklūs žmonės. 24 ar 28 žm. susidėję po 1 svarą, jie be didelio vargo įsitaikė savo kasdien vartojamų daiktų krautuvių, kurios pelno dalį metu gale savo tarpe pasidalino. Net jei nieko kita nebūtų padaryta, sumanytojai ir tai savo narių nebūtų užvykę. Bet jie karū buvo ir dideli idealistai: jie jau svajavo ne tik apie krautuvių dienos reikmenimis įsigyti, bet ir apie namus, kur ga-

lėtų visi kartu gyventi, ir apie dirbtuvę ar fabriką savo nariams darbo duotų, ir apie žemės plotus, ir, pagaliau, apie visos gamybos, prekybos, švietimo darbo ir pačios valdžios paimimą į savo, ar panašius kooperacijos draugijų, rankas. O tai jau yra ne kas kita, kaip to paties Oweno ir kt. vad. socialistų utopistų idealas — tai yra ne kas kitas kaip patsai socializmas ar net komunizmas. Nes kaip gi kitaip pavaldinti santvarką, kur proletarų draugijos turi ne tik nuosavas prekybos ir pramonės įmones (krautuves ir dirbtuves), bet ir bendruose namuose gyvena, ir bendros nuosavybės teisėmis žemės ūkius, arba kolonijas, valdo ir naudoja, ir pagaliau, visą gamybą bei prekybą tvarko, ir, per savo valdžios organus, visą tvarką palaiko?

Taigi ir moderniškosios kooperacijos judėjimo pionierių patsai galutinis idealas buvo socializmas ar komunizmas, nors tokiu vardu ir nevadina. Ir čia pat reikia pabrėžti, kad ir šio meto kooperacijos ideologai ir vadovai yra palikę ištikimi kooperacijos pionierių idealams. Štai 1936 metų laikraščiuose buvo atspausdintas "Tarptautinės kooperatyvų sąjungos" pareiškimas apie kooperatinio ūkio reikšmę" (L. Z. 22, 1936 m.). Šitame pareiškime, kur užakcentuojama Rochdale pionierių principams ištikimybė, taip pat nerasta tokių žodžių, k. a. socializmas ar komunizmas. Bet tenai be pasididžiavimo teigiama, kad rochdalečių dėsniais susiorganizuotą "atskirų šalių kooperacijos judėjimai... sudaro "valstybes valstybėse" ir tautos jungtines, kurie praktiškai savo darbais įrodo naujos ūkio santu buvę ir dideli idealistai: jie jau svajavo ne tik apie krautuvių dienos reikmenimis įsigyti, bet ir apie namus, kur ga-

lėtų visi kartu gyventi, ir apie dirbtuvę ar fabriką savo nariams darbo duotų, ir apie žemės plotus, ir, pagaliau, apie visos gamybos, prekybos, švietimo darbo ir pačios valdžios paimimą į savo, ar panašius kooperacijos draugijų, rankas. O tai jau yra ne kas kita, kaip to paties Oweno ir kt. vad. socialistų utopistų idealas — tai yra ne kas kitas kaip patsai socializmas ar net komunizmas. Nes kaip gi kitaip pavaldinti santvarką, kur proletarų draugijos turi ne tik nuosavas prekybos ir pramonės įmones (krautuves ir dirbtuves), bet ir bendruose namuose gyvena, ir bendros nuosavybės teisėmis žemės ūkius, arba kolonijas, valdo ir naudoja, ir pagaliau, visą gamybą bei prekybą tvarko, ir, per savo valdžios organus, visą tvarką palaiko?

Taigi ir moderniškosios kooperacijos judėjimo pionierių patsai galutinis idealas buvo socializmas ar komunizmas, nors tokiu vardu ir nevadina. Ir čia pat reikia pabrėžti, kad ir šio meto kooperacijos ideologai ir vadovai yra palikę ištikimi kooperacijos pionierių idealams. Štai 1936 metų laikraščiuose buvo atspausdintas "Tarptautinės kooperatyvų sąjungos" pareiškimas apie kooperatinio ūkio reikšmę" (L. Z. 22, 1936 m.). Šitame pareiškime, kur užakcentuojama Rochdale pionierių principams ištikimybė, taip pat nerasta tokių žodžių, k. a. socializmas ar komunizmas. Bet tenai be pasididžiavimo teigiama, kad rochdalečių dėsniais susiorganizuotą "atskirų šalių kooperacijos judėjimai... sudaro "valstybes valstybėse" ir tautos jungtines, kurie praktiškai savo darbais įrodo naujos ūkio santu buvę ir dideli idealistai: jie jau svajavo ne tik apie krautuvių dienos reikmenimis įsigyti, bet ir apie namus, kur ga-

lėtų visi kartu gyventi, ir apie dirbtuvę ar fabriką savo nariams darbo duotų, ir apie žemės plotus, ir, pagaliau, apie visos gamybos, prekybos, švietimo darbo ir pačios valdžios paimimą į savo, ar panašius kooperacijos draugijų, rankas. O tai jau yra ne kas kita, kaip to paties Oweno ir kt. vad. socialistų utopistų idealas — tai yra ne kas kitas kaip patsai socializmas ar net komunizmas. Nes kaip gi kitaip pavaldinti santvarką, kur proletarų draugijos turi ne tik nuosavas prekybos ir pramonės įmones (krautuves ir dirbtuves), bet ir bendruose namuose gyvena, ir bendros nuosavybės teisėmis žemės ūkius, arba kolonijas, valdo ir naudoja, ir pagaliau, visą gamybą bei prekybą tvarko, ir, per savo valdžios organus, visą tvarką palaiko?

Taigi ir moderniškosios kooperacijos judėjimo pionierių patsai galutinis idealas buvo socializmas ar komunizmas, nors tokiu vardu ir nevadina. Ir čia pat reikia pabrėžti, kad ir šio meto kooperacijos ideologai ir vadovai yra palikę ištikimi kooperacijos pionierių idealams. Štai 1936 metų laikraščiuose buvo atspausdintas "Tarptautinės kooperatyvų sąjungos" pareiškimas apie kooperatinio ūkio reikšmę" (L. Z. 22, 1936 m.). Šitame pareiškime, kur užakcentuojama Rochdale pionierių principams ištikimybė, taip pat nerasta tokių žodžių, k. a. socializmas ar komunizmas. Bet tenai be pasididžiavimo teigiama, kad rochdalečių dėsniais susiorganizuotą "atskirų šalių kooperacijos judėjimai... sudaro "valstybes valstybėse" ir tautos jungtines, kurie praktiškai savo darbais įrodo naujos ūkio santu buvę ir dideli idealistai: jie jau svajavo ne tik apie krautuvių dienos reikmenimis įsigyti, bet ir apie namus, kur ga-

lėtų visi kartu gyventi, ir apie dirbtuvę ar fabriką savo nariams darbo duotų, ir apie žemės plotus, ir, pagaliau, apie visos gamybos, prekybos, švietimo darbo ir pačios valdžios paimimą į savo, ar panašius kooperacijos draugijų, rankas. O tai jau yra ne kas kita, kaip to paties Oweno ir kt. vad. socialistų utopistų idealas — tai yra ne kas kitas kaip patsai socializmas ar net komunizmas. Nes kaip gi kitaip pavaldinti santvarką, kur proletarų draugijos turi ne tik nuosavas prekybos ir pramonės įmones (krautuves ir dirbtuves), bet ir bendruose namuose gyvena, ir bendros nuosavybės teisėmis žemės ūkius, arba kolonijas, valdo ir naudoja, ir pagaliau, visą gamybą bei prekybą tvarko, ir, per savo valdžios organus, visą tvarką palaiko?

Taigi ir moderniškosios kooperacijos judėjimo pionierių patsai galutinis idealas buvo socializmas ar komunizmas, nors tokiu vardu ir nevadina. Ir čia pat reikia pabrėžti, kad ir šio meto kooperacijos ideologai ir vadovai yra palikę ištikimi kooperacijos pionierių idealams. Štai 1936 metų laikraščiuose buvo atspausdintas "Tarptautinės kooperatyvų sąjungos" pareiškimas apie kooperatinio ūkio reikšmę" (L. Z. 22, 1936 m.). Šitame pareiškime, kur užakcentuojama Rochdale pionierių principams ištikimybė, taip pat nerasta tokių žodžių, k. a. socializmas ar komunizmas. Bet tenai be pasididžiavimo teigiama, kad rochdalečių dėsniais susiorganizuotą "atskirų šalių kooperacijos judėjimai... sudaro "valstybes valstybėse" ir tautos jungtines, kurie praktiškai savo darbais įrodo naujos ūkio santu buvę ir dideli idealistai: jie jau svajavo ne tik apie krautuvių dienos reikmenimis įsigyti, bet ir apie namus, kur ga-

lėtų visi kartu gyventi, ir apie dirbtuvę ar fabriką savo nariams darbo duotų, ir apie žemės plotus, ir, pagaliau, apie visos gamybos, prekybos, švietimo darbo ir pačios valdžios paimimą į savo, ar panašius kooperacijos draugijų, rankas. O tai jau yra ne kas kita, kaip to paties Oweno ir kt. vad. socialistų utopistų idealas — tai yra ne kas kitas kaip patsai socializmas ar net komunizmas. Nes kaip gi kitaip pavaldinti santvarką, kur proletarų draugijos turi ne tik nuosavas prekybos ir pramonės įmones (krautuves ir dirbtuves), bet ir bendruose namuose gyvena, ir bendros nuosavybės teisėmis žemės ūkius, arba kolonijas, valdo ir naudoja, ir pagaliau, visą gamybą bei prekybą tvarko, ir, per savo valdžios organus, visą tvarką palaiko?

Taigi ir moderniškosios kooperacijos judėjimo pionierių patsai galutinis idealas buvo socializmas ar komunizmas, nors tokiu vardu ir nevadina. Ir čia pat reikia pabrėžti, kad ir šio meto kooperacijos ideologai ir vadovai yra palikę ištikimi kooperacijos pionierių idealams. Štai 1936 metų laikraščiuose buvo atspausdintas "Tarptautinės kooperatyvų sąjungos" pareiškimas apie kooperatinio ūkio reikšmę" (L. Z. 22, 1936 m.). Šitame pareiškime, kur užakcentuojama Rochdale pionierių principams ištikimybė, taip pat nerasta tokių žodžių, k. a. socializmas ar komunizmas. Bet tenai be pasididžiavimo teigiama, kad rochdalečių dėsniais susiorganizuotą "atskirų šalių kooperacijos judėjimai... sudaro "valstybes valstybėse" ir tautos jungtines, kurie praktiškai savo darbais įrodo naujos ūkio santu buvę ir dideli idealistai: jie jau svajavo ne tik apie krautuvių dienos reikmenimis įsigyti, bet ir apie namus, kur ga-

lėtų visi kartu gyventi, ir apie dirbtuvę ar fabriką savo nariams darbo duotų, ir apie žemės plotus, ir, pagaliau, apie visos gamybos, prekybos, švietimo darbo ir pačios valdžios paimimą į savo, ar panašius kooperacijos draugijų, rankas. O tai jau yra ne kas kita, kaip to paties Oweno ir kt. vad. socialistų utopistų idealas — tai yra ne kas kitas kaip patsai socializmas ar net komunizmas. Nes kaip gi kitaip pavaldinti santvarką, kur proletarų draugijos turi ne tik nuosavas prekybos ir pramonės įmones (krautuves ir dirbtuves), bet ir bendruose namuose gyvena, ir bendros nuosavybės teisėmis žemės ūkius, arba kolonijas, valdo ir naudoja, ir pagaliau, visą gamybą bei prekybą tvarko, ir, per savo valdžios organus, visą tvarką palaiko?

Taigi ir moderniškosios kooperacijos judėjimo pionierių patsai galutinis idealas buvo socializmas ar komunizmas, nors tokiu vardu ir nevadina. Ir čia pat reikia pabrėžti, kad ir šio meto kooperacijos ideologai ir vadovai yra palikę ištikimi kooperacijos pionierių idealams. Štai 1936 metų laikraščiuose buvo atspausdintas "Tarptautinės kooperatyvų sąjungos" pareiškimas apie kooperatinio ūkio reikšmę" (L. Z. 22, 1936 m.). Šitame pareiškime, kur užakcentuojama Rochdale pionierių principams ištikimybė, taip pat nerasta tokių žodžių, k. a. socializmas ar komunizmas. Bet tenai be pasididžiavimo teigiama, kad rochdalečių dėsniais susiorganizuotą "atskirų šalių kooperacijos judėjimai... sudaro "valstybes valstybėse" ir tautos jungtines, kurie praktiškai savo darbais įrodo naujos ūkio santu buvę ir dideli idealistai: jie jau svajavo ne tik apie krautuvių dienos reikmenimis įsigyti, bet ir apie namus, kur ga-

lėtų visi kartu gyventi, ir apie dirbtuvę ar fabriką savo nariams darbo duotų, ir apie žemės plotus, ir, pagaliau, apie visos gamybos, prekybos, švietimo darbo ir pačios valdžios paimimą į savo, ar panašius kooperacijos draugijų, rankas. O tai jau yra ne kas kita, kaip to paties Oweno ir kt. vad. socialistų utopistų idealas — tai yra ne kas kitas kaip patsai socializmas ar net komunizmas. Nes kaip gi kitaip pavaldinti santvarką, kur proletarų draugijos turi ne tik nuosavas prekybos ir pramonės įmones (krautuves ir dirbtuves), bet ir bendruose namuose gyvena, ir bendros nuosavybės teisėmis žemės ūkius, arba kolonijas, valdo ir naudoja, ir pagaliau, visą gamybą bei prekybą tvarko, ir, per savo valdžios organus, visą tvarką palaiko?

Taigi ir moderniškosios kooperacijos judėjimo pionierių patsai galutinis idealas buvo socializmas ar komunizmas, nors tokiu vardu ir nevadina. Ir čia pat reikia pabrėžti, kad ir šio meto kooperacijos ideologai ir vadovai yra palikę ištikimi kooperacijos pionierių idealams. Štai 1936 metų laikraščiuose buvo atspausdintas "Tarptautinės kooperatyvų sąjungos" pareiškimas apie kooperatinio ūkio reikšmę" (L. Z. 22, 1936 m.). Šitame pareiškime, kur užakcentuojama Rochdale pionierių principams ištikimybė, taip pat nerasta tokių žodžių, k. a. socializmas ar komunizmas. Bet tenai be pasididžiavimo teigiama, kad rochdalečių dėsniais susiorganizuotą "atskirų šalių kooperacijos judėjimai... sudaro "valstybes valstybėse" ir tautos jungtines, kurie praktiškai savo darbais įrodo naujos ūkio santu buvę ir dideli idealistai: jie jau svajavo ne tik apie krautuvių dienos reikmenimis įsigyti, bet ir apie namus, kur ga-

lėtų visi kartu gyventi, ir apie dirbtuvę ar fabriką savo nariams darbo duotų, ir apie žemės plotus, ir, pagaliau, apie visos gamybos, prekybos, švietimo darbo ir pačios valdžios paimimą į savo, ar panašius kooperacijos draugijų, rankas. O tai jau yra ne kas kita, kaip to paties Oweno ir kt. vad. socialistų utopistų idealas — tai yra ne kas kitas kaip patsai socializmas ar net komunizmas. Nes kaip gi kitaip pavaldinti santvarką, kur proletarų draugijos turi ne tik nuosavas prekybos ir pramonės įmones (krautuves ir dirbtuves), bet ir bendruose namuose gyvena, ir bendros nuosavybės teisėmis žemės ūkius, arba kolonijas, valdo ir naudoja, ir pagaliau, visą gamybą bei prekybą tvarko, ir, per savo valdžios organus, visą tvarką palaiko?

Taigi ir moderniškosios kooperacijos judėjimo pionierių patsai galutinis idealas buvo socializmas ar komunizmas, nors tokiu vardu ir nevadina. Ir čia pat reikia pabrėžti, kad ir šio meto kooperacijos ideologai ir vadovai yra palikę ištikimi kooperacijos pionierių idealams. Štai 1936 metų laikraščiuose buvo atspausdintas "Tarptautinės kooperatyvų sąjungos" pareiškimas apie kooperatinio ūkio reikšmę" (L. Z. 22, 1936 m.). Šitame pareiškime, kur užakcentuojama Rochdale pionierių principams ištikimybė, taip pat nerasta tokių žodžių, k. a. socializmas ar komunizmas. Bet tenai be pasididžiavimo teigiama, kad rochdalečių dėsniais susiorganizuotą "atskirų šalių kooperacijos judėjimai... sudaro "valstybes valstybėse" ir tautos jungtines, kurie praktiškai savo darbais įrodo naujos ūkio santu buvę ir dideli idealistai: jie jau svajavo ne tik apie krautuvių dienos reikmenimis įsigyti, bet ir apie namus, kur ga-

lėtų visi kartu gyventi, ir apie dirbtuvę ar fabriką savo nariams darbo duotų, ir apie žemės plotus, ir, pagaliau, apie visos gamybos, prekybos, švietimo darbo ir pačios valdžios paimimą į savo, ar panašius kooperacijos draugijų, rankas. O tai jau yra ne kas kita, kaip to paties Oweno ir kt. vad. socialistų utopistų idealas — tai yra ne kas kitas kaip patsai socializmas ar net komunizmas. Nes kaip gi kitaip pavaldinti santvarką, kur proletarų draugijos turi ne tik nuosavas prekybos ir pramonės įmones (krautuves ir dirbtuves), bet ir bendruose namuose gyvena, ir bendros nuosavybės teisėmis žemės ūkius, arba kolonijas, valdo ir naudoja, ir pagaliau, visą gamybą bei prekybą tvarko, ir, per savo valdžios organus, visą tvarką palaiko?

Taigi ir moderniškosios kooperacijos judėjimo pionierių patsai galutinis idealas buvo socializmas ar komunizmas, nors tokiu vardu ir nevadina. Ir čia pat reikia pabrėžti, kad ir šio meto kooperacijos ideologai ir vadovai yra palikę ištikimi kooperacijos pionierių idealams. Štai 1936 metų laikraščiuose buvo atspausdintas "Tarptautinės kooperatyvų sąjungos" pareiškimas apie kooperatinio ūkio reikšmę" (L. Z. 22, 1936 m.). Šitame pareiškime, kur užakcentuojama Rochdale pionierių principams ištikimybė, taip pat nerasta tokių žodžių, k. a. socializmas ar komunizmas. Bet tenai be pasididžiavimo teigiama, kad rochdalečių dėsniais susiorganizuotą "atskirų šalių kooperacijos judėjimai... sudaro "valstybes valstybėse" ir tautos jungtines, kurie praktiškai savo darbais įrodo naujos ūkio santu buvę ir dideli idealistai: jie jau svajavo ne tik apie krautuvių dienos reikmenimis įsigyti, bet ir apie namus, kur ga-

lėtų visi kartu gyventi, ir apie dirbtuvę ar fabriką savo nariams darbo duotų, ir apie žemės plotus, ir, pagaliau, apie visos gamybos, prekybos, švietimo darbo ir pačios valdžios paimimą į savo, ar panašius kooperacijos draugijų, rankas. O tai jau yra ne kas kita, kaip to paties Oweno ir kt. vad. socialistų utopistų idealas — tai yra ne kas kitas kaip patsai socializmas ar net komunizmas. Nes kaip gi kitaip pavaldinti santvarką, kur proletarų draugijos turi ne tik nuosavas prekybos ir pramonės įmones (krautuves ir dirbtuves), bet ir bendruose namuose gyvena, ir bendros nuosavybės teisėmis žemės ūkius, arba kolonijas, valdo ir naudoja, ir pagaliau, visą gamybą bei prekybą tvarko, ir, per savo valdžios organus, visą tvarką palaiko?

Taigi ir moderniškosios kooperacijos judėjimo pionierių patsai galutinis idealas buvo socializmas ar komunizmas, nors tokiu vardu ir nevadina. Ir čia pat reikia pabrėžti, kad ir šio meto kooperacijos ideologai ir vadovai yra palikę ištikimi kooperacijos pionierių idealams. Štai 1936 metų laikraščiuose buvo atspausdintas "Tarptautinės kooperatyvų sąjungos" pareiškimas apie kooperatinio ūkio reikšmę" (L. Z. 22, 1936 m.). Šitame pareiškime, kur užakcentuojama Rochdale pionierių principams ištikimybė, taip pat nerasta tokių žodžių, k. a. socializmas ar komunizmas. Bet tenai be pasididžiavimo teigiama, kad rochdalečių dėsniais susiorganizuotą "atskirų šalių kooperacijos judėjimai... sudaro "valstybes valstybėse" ir tautos jungtines, kurie praktiškai savo darbais įrodo naujos ūkio santu buvę ir dideli idealistai: jie jau svajavo ne tik apie krautuvių dienos reikmenimis įsigyti, bet ir apie namus, kur ga-

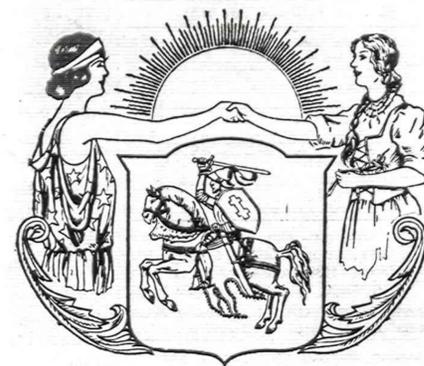
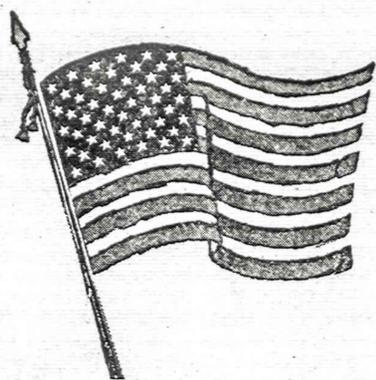
lėtų visi kartu gyventi, ir apie dirbtuvę ar fabriką savo nariams darbo duotų, ir apie žemės plotus, ir, pagaliau, apie visos gamybos, prekybos, švietimo darbo ir pačios valdžios paimimą į savo, ar panašius kooperacijos draugijų, rankas. O tai jau yra ne kas kita, kaip to paties Oweno ir kt. vad. socialistų utopistų idealas — tai yra ne kas kitas kaip patsai socializmas ar net komunizmas. Nes kaip gi kitaip pavaldinti santvarką, kur proletarų draugijos turi ne tik nuosavas prekybos ir pramonės įmones (krautuves ir dirbtuves), bet ir bendruose namuose gyvena, ir bendros nuosavybės teisėmis žemės ūkius, arba kolonijas, valdo ir naudoja, ir pagaliau, visą gamybą bei prekybą tvarko, ir, per savo valdžios organus, visą tvarką palaiko?

Taigi ir moderniškosios kooperacijos judėjimo pionierių patsai galutinis idealas buvo socializmas ar komunizmas, nors tokiu vardu ir nevadina. Ir čia pat reikia pabrėžti, kad ir šio meto kooperacijos ideologai ir vadovai yra palikę ištikimi kooperacijos pionierių idealams. Štai 1936 metų laikraščiuose buvo atspausdintas "Tarptautinės kooperatyvų sąjungos" pareiškimas apie kooperatinio ūkio reikšmę" (L. Z. 22, 1936 m.). Šitame pareiškime, kur užakcentuojama Rochdale pionierių principams ištikimybė, taip pat nerasta tokių žodžių, k. a. socializmas ar komunizmas. Bet tenai be pasididžiavimo teigiama, kad rochdalečių dėsniais susiorganizuotą "atskirų šalių kooperacijos judėjimai... sudaro "valstybes valstybėse" ir tautos jungtines, kurie praktiškai savo darbais įrodo naujos ūkio santu buvę ir dideli idealistai: jie jau svajavo ne tik apie krautuvių dienos reikmenimis įsigyti, bet ir apie namus, kur ga-

lėtų visi kartu gyventi, ir apie dirbtuvę ar fabriką savo nariams darbo duotų, ir apie žemės plotus, ir, pagaliau, apie visos gamybos, prekybos, švietimo darbo ir pačios valdžios paimimą į savo, ar panašius kooperacijos draugijų, rankas. O tai jau yra ne kas kita, kaip to paties Oweno ir kt. vad. socialistų utopistų idealas — tai yra ne kas kitas kaip patsai socializmas ar net komunizmas. Nes kaip gi kitaip pavaldinti santvarką, kur proletarų draugijos turi ne tik nuosavas prekybos ir pramonės įmones (krautuves ir dirbtuves), bet ir bendruose namuose gyvena, ir bendros nuosavybės teisėmis žemės ūkius, arba kolonijas, valdo ir naudoja, ir pagaliau, visą gamybą bei prekybą tvarko, ir, per savo valdžios organus, visą tvarką palaiko?

Taigi ir moderniškosios kooperacijos judėjimo pionierių patsai galutinis idealas buvo socializmas ar komunizmas, nors tokiu vardu ir nevadina. Ir čia pat reikia pabrėžti, kad ir šio meto kooperacijos ideologai ir vadovai yra palikę ištikimi kooperacijos pionierių idealams. Štai 1936 metų laikraščiuose buvo atspausdintas "Tarptautinės kooperatyvų sąjungos" pareiškimas apie kooperatinio ūkio reikšmę" (L. Z. 22, 1936 m.). Šitame pareiškime, kur užakcentuojama Rochdale pionierių principams ištikimybė, taip pat nerasta tokių žodžių, k. a. socializmas ar komunizmas. Bet tenai be pasididžiavimo teigiama, kad rochdalečių dėsniais susiorganizuotą "atskirų šalių kooperacijos judėjimai... sudaro "valstybes valstybėse" ir tautos jungtines, kurie praktiškai savo darbais įrodo naujos ūkio santu buvę ir dideli idealistai: jie jau svajavo ne tik apie krautuvių dienos reikmenimis įsigyti, bet ir apie namus, kur ga-

lėtų visi kartu gyventi, ir apie dirbtuvę ar fabriką savo nariams darbo duotų, ir apie žemės plotus, ir, pagaliau, apie visos gamybos, prekybos, švietimo darbo ir pačios valdžios paimimą į savo, ar panašius kooperacijos draugijų, rankas. O tai jau yra ne kas kita, kaip to paties Oweno ir kt. vad. socialistų utopistų idealas — tai yra ne kas kit

Laisvė privalo rūpėti kiekvienam

Visi, kurie yra nukentėję nuo komunistų, pažįsta jų terorą ir sėjama mirtį, turi ryžtis pastoti kelią komunizmui, išgelbėti savo sąjungininkus ir tesėti mūsų pažadus išlaisvinti Rytų Europą.

Amerika keliais atvejais buvo apgauta ir pralaimėjo. Garbinga taika buvo paversta negarbingu pasidavimu. Komunistinės agresijos galimybė privalo rūpėti ir būti aiški kiekvienam Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiui.

Kviečiame Jus dalyvauti milžiniškame mitinge,

KURIS ĮVYKS CHICAGOJE ŠEŠTADIENĮ, BIRŽELIO 7 DIENĄ, 12:00 VAL., VIDUDIENĮ.

Tūkstančiai atvažiuos mažiausiai bent iš 40 valstijų. Atvykite, kad galėtumėte pasveikinti Pietų Korėjos, Pietų Vietnamo ir Kambodijos kovotojus ir vadus.

Detentė privalo būti išmesta. Mes privalom padėti savo sąjungininkams. Pergalės dvasia ir vėl privalo išigalėti Amerikos gyvenime. Pasiųskite pranešimą į Washingtoną! Vykite ten patys!

Rytojaus mitingo kalbos bus siunčiamos trumpomis bangomis iš WINB stoties per tris valandas aplinkui pasaulį ir bus girdimos slaptai veikiančių žmonių kitoje geležinės uždangos pusėje, įskaitant Lietuvą, Latviją, Estiją, ir taip pat Maskvą bei Pekiną.

CARL McINTIRE vadovaus mitingui.

Ateikite apsirėdę savo tautiniais drabužiais, atsineškite savo vėliavas ir obalsius, ativeskite savo šeimas, organizuokite savo bažnyčias, parodykite savo meilę Dievui ir šiam kraštui.

Šį susirinkimą remia veik visos grupės, kurios pasisakė prieš komunistinį terorą. Tai yra jūsų susirinkimas.

Dr. McIntire galima pasiklausti nuo pirmadienio iki penktadienio iš WEAW stoties, 7:30 val. vakaro, 1313 jūsų televizijos ar radijo skalėje, arba iš KXEL stoties 11:30 valandą vakaro nuo pirmadienio iki penktadienio 1540 skalėje. Mitingo centras yra Essex Inn, 800 South Michigan Avenue.

Skelbimą apmokėjo International Council of Christian Church.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	trims mėnesiams \$7.50 vienam mėnesiui \$2.50
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
trims mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$28.00	
pusei metų \$14.00	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.	

Nesusipratimų priežastis

Chicagoje įvykusi nepaprasta veiksmų konferencija jau seniai praėjo, bet ginčai dėl pačios konferencijos ir dėl joje svarstyto klausimų dar ilgai bus minimi lietuvių tarpe. Spaudos žmonių tarpe plačiai bus komentuojama Vliko atstovų sušaukta spaudos konferencija, politikų bus nagrinėjamos "priimtos rezoliucijos", o visuomenės veikėjų bus minimi argumentai, kuriuos JAV Lietuvių Bendruomenės visuomenininkams reikalams tvarkyti komisijos pirmininkas pasitarimuose ir po pasitarimų var toji susirinkusiems įtikinti.

Kad ta nepaprastoji konferencija nebuvo tinkamai paruošta, privalo pripažinti kiekvienas žmogus, kuris bent kiek arčiau tos konferencijos darbų buvo. Kad atskirai pareigūnai, vietoj tiesaus ir atviro žodžio apie nepasiruošimą ir toliau tebekartoją, kad konferencija buvo gerai paruošta, kada kiekvienam aišku, jog pasiruošimas buvo labai silpnutis, tik tai parodo, kad visuomeninių mūsų reikalus tvarkantieji vyrai neturi drąsos pripažinti prie padarytos klaidos. Dideliems vyrams prie nepasiruošimo arba prie klaidos nesunku prisipažinti. Klaidos pasebėjimas niekuomet jų didingumo nesumažina. Tik tai ne tokia dideli veikėjai visuomet viską gerai paruošia ir niekad klaidų nepadarą...

Naujienuos, pasiūlymus ir nepaprastos konferencijos dalyvių politines pozicijas įvairiais klausimais, trim dienom prieš konferenciją parašė, kad nieko ta nepaprastoji konferencija neduos. Ji nieko pozityvaus ir nedavė, bet yra veikėjų kurie dar ir šiandien tvirtina, kad ji buvo naudinga.

Iš lūpų ir lūpas eina tvirtinimas, kad konferenciją išardė Dr. Zenonas Danilevičius, nekviestas atėjęs į nepaprastą veiksmų konferenciją. Jis atėjęs ne vienas, bet su visa eile savo bendradarbių, norėjusių kalbėti Reorganizuotos JAV Lietuvių Bendruomenės vardu. Kartu su juo nepaprastą konferenciją atėjo ir Andrius Juškevičius, Reorganizuotos JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas ir kt. Jeigu jie nebūtų atėję ir nebūtų reikalavę teisės toje nepaprastoje konferencijoje dalyvauti, tai viskas būtų padaryta daug naudingų nutarimų.

Bet šitas tvirtinimas yra neteisingas. Visas veiksmų konferencijas — paprastas ir nepaprastas — veiksniai iš anksto aptaria ir susitaria. Veiksniai iš anksto aptaria, kas šaukiamoje konferencijoje dalyvaus ir koki klausimai bus svarstomi. Iš anksto buvo aptarta, nutarta ir susitarta, kad veiksmų konferencijoje dalyvaus trys Vliko,

trys Amerikos Lietuvių Tarybos ir trys Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovai. Stebėtojais ir svečiais galės būti pakviesti Lietuvos diplomatinės atstovai. Bet konferencijos dieną paaikšėjo, kad be minėtų trijų veiksmų atstovų, tų "veiksmų" skaičius gerokai padidėjo. Be visos eilės kitų veiksmų, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovų konferencijoje dalyvavo ir JAV Lietuvių Bendruomenės samdytoji vadovybė. Kitos organizacijos veiksmų konferencijon atsiuntė rinktus savo atstovus, o JAV Lietuvių bendruomenės vadovybė atsiuntė Bendruomenės rinkimuose net nedrįsusį dalyvauti Algimantą Gečį.

Bendruomenės Taryba, nekrepdama dėmesio į nuosaikesnes nuomones, krašto valdybos pirmininko pareigoms pasamdė Juozą Gailą, o šis JAV Bendruomenės visuomenininkams reikalams tvarkyti pasamdė Algimantą Gečį. Atrodo, kad Bendruomenės taryboje nebuvo tinkamo žmogaus šioms pareigoms eiti, todėl turėjo kviesti pašalininius. Juos pakvietė ne visa taryba, bet keliais balsais prastūmė frontinė dauguma. Juozas Gaila į nepaprastą konferenciją visai neatvyko. Jis nenorėjo, kad jam santykiai dar labiau nesupainiotų ir gautysi antrasis Cicerio, o, ko gero, dar galėtų pasikartoti Detroito Bendruomenės susirinkimų scenos. Gaila patarė Algimantui Gečiui vykti į Chicago. Jis juk ir buvo parinktas gražiems Bendruomenės tikslams skleisti, gerai valiai lietuvių tarpe ugdyti, didelei lietuvių tolerancijai parodyti.

Bet Algimantas Gečys neturėjo teisės toje konferencijoje dalyvauti. Vlikas, primiršęs susitarimus su kitais veiksniais arba kokiais kitais sumetimais, nutarė pakviesti JAV Bendruomenės atstovus į nepaprastą konferenciją. Jeigu jau Gečys buvo pakviestas, tai jis galėjo toje konferencijoje dalyvauti tik tai sveičio teisėmis. Bet Gečys nebūtų Gečys, jeigu jis konferencijos atstovams neparodytų savo "tolerancijos" ir "geros valios" kitų lietuvių tarpe. Gečys tapo konferencijos pirmininku, jis net nustatinėjo sąlygas, kas konferencijoje gali dalyvauti ir kas negali. Jis pasisavino konferencijos pirmininko teises. Visus tikta stebino, kad tikrasis konferencijos pirmininkas Gečio išsišokimus toleravo ir leido jam saivaliauti.

Dr. Zenonas Danilevičius, patyręs, kad neturįs teisės, toje konferencijoje dalyvauti Gečys, nutarė į konferenciją vykti ir reikalauti tokių pačių teisių, kokios neteisėtai buvo duotos Gailos — Gečio grupei.

Vliko pirmininkas, prisilaikydamas susitarimų, neturėjo iš viso kviesti JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų. Jis žinojo, kad JAV LB nėra vieninga. Dabartiniai JAV LB vadovai neteko didelio Bendruomenės narių skaičiaus pasitikėjimo. Jeigu Vliko pirmininkas nepajėgia atsilaikyti spaudimui, tai jis privalo pakviesti Gailos suskaldytą ir Dr. Danilevičiaus reorganizuotą Bendruomenę. Geriausia būtų buvę, jeigu jis būtų laikęsis susitarimo ir pasitenkęs PLB pakvietimu, bet jeigu jau pakvietė Gečį, tai reikėjo pakviesti ir Dr. Danilevičių, konferencijos pradžioje pastebint, kad nei vienos JAV Bendruomenės atstovai nutarimuose nedalyvaus, kol nebus išspręstas JAV LB konfliktas.

Lietuviai vieningai dirba susitarę. Jeigu kas bando susitarimus laužyti ir apgaule prastumti kitus projektus, tai lietuviai protestuoja.

O čia turi iškęsti nemalonius klausimus.

Pokolbyje su kitu dipuku vėl išgirta nemalonų jam patarimų: "Jūs ten Lietuvoje, pagal laiko madą ir būtinybę turite būti raudoni — sakę jis svečiui (V. R.) — Tai jūs iš paviršiaus tokiais ir būkite, bet širdyje likite lietuviams (333 pusl.) Tai teisingas ir gražus Reimeriui patarimas, bet kaip patsidavusiam rusams, toks jam patarimas nepatinka. "Raudonasis redaktorius" atsakęs, kad jie esą ir būsią lietuviams, o kai dėl širdies, tai, kaip, žinote, ji irgi raudona". Nėra ko stebėtis — kiekviena tauta turi išgamyti, turi ją ir Lietuva. Daudis komunistų Lietuvoje tikrai yra tik pagal laiko madą ir būtinybę iš paviršiaus raudoni ir trokšta Lietuvai laisvės, bet jais ten nepasitiki ir niekur svetur jų neįleidžia.

O Reimeriai, Lukoševičiai, Senkevičiai, Butkai ir kiti, yra šimtaprocentiniai patsidavę rusams ir jie dangstosi lietuvių liaudies, darbo žmonių vardu, o iš tikrųjų ant jų darbo žmonių sprandų jodo, švais to jų prakaitu uždirbtus pinigų.

SMULKIOS KEISTENYBES

Reimeris nori pavaizduoti, kad ir Amerikoje yra prekių trūkumas. Jis rašo: "Juokinga, bet pasakysiu, kad su Mildred Stensleriene sukočim daug mylių, ieškodami... beretės". Jis sakosi, kad jam per marios plaukiant vėjas nunešė jo beretę. Nenuostabu, kad ant galvos pripūstos tuščių, pasenusių lenininių idėjų ir beretė nesilaiko — pabėgo į laisvę. Po ilgo vaikščiojimo pagaliau surado ir nusipirkto beretę. Tik nerašo, ar teko prie krautuves eilė stovėti, kaip kad Lietuvoje. Na ką gi, tenka palinkėti p. Reimeriui geros sėkmės dėti kapitalistinio krašto beretę.

REIMERIO KLIEDĖJIMAI

1957 m. atsidarė šimtai Amerikoje automatinėmis durimis garažų, tai įvyko tarybinių mokslininkų laimėjimu — paleido pirmąjį tarybinį žemės

satelitą. Taip Reimerį apšvietė Amerikoje vienas "pažangusis" lietuvis. O už vis gražiausia ir linksmiausia išvada: "Kad reikia smarkiai stengtis, kad neatsiliktų nuo tarybų sąjungos, kad reikia vertinti ir gerbti sovietinę sistemą, o protingiausia — draugauti su ja, su didžiąja socialistine valstybe" (337 pusl.) Ką gi gražu, reikiama tik paraginti: "Juokis, Reimeri, protą praradęs ir išminčiumi patikėjęs".

V. REIMERIO VIESNAGĖ PAS VL. RAILĄ

Reimeris aprašo savo viesnagė pas Vladą Railą Kalifornijoje su kuriuo susipažino Vilniuje, atvykus aplankyti gimtojo krašto. Vladas Raila, Reimerio teigimu, "pažangių" pasiūlymų, neatitruktas nuo pažangios išvijos reikalų — rašo "pažangiųjų laikraščiuose. Bet Vlados brolis — Bronys Raila, pagal Reimerį, yra visai skirtingas — tarp tų brolių yra aukštas ledinis kalnas.

Vladas Raila nuvežė Reimerį pas savo brolių Br. Railą. Ten atvyko poetas Brazdžionis ir Pr. Visvydas (rašas spaudoje literatūros kritikos klausimais). Brazdžionis patenkint

tas, kad jo eileraščių buvo įdėta Vilniuj išleistoje poezijos antologijoje. Reimeris teigia: "Kalbos smagume Brazdžionius iš lūpų ištruko mintis: "O jeigu imti leisti bendrą literatūrinį žurnalą — Lietuvos ir emigracijos žurnalą? Įdomu būtų! Bet čia pat pajuto, kad pasakė utopinį dalyką. Atlantas skiria tokią mintį nuo jos įkūnijimo realybėje" (273 pusl.) Pagal Reimerį — iš rašytojų nieks nebando mesti akmenį į mūsų tarybinį daržą.

Reimerio atestacija Br. Railai: Bronys Raila rašęs "Tremiam Fronte" — išdavęs tą frontą — tapo tautininkų spaudos veikėju, nuėjo su reakcija, tokiu atvyko ir Amerikon. Viena kas nuosekliai ir profesionaliai lydi visą Br. Railos veiklą, tai neišsenkantis anti-tarybiškumas, neapykanta socialistinei santvarkai. Tam tikslui jis pasitelkia visą buržuazinę ideologijos ugnį. Ironizuoja tarybinius rašytojus, menininkus dėl nuosirdžių pastangų sukurti kokybiškai naują lietuvių tautos gyvenimo paveikslus, iškoneveikia tuos, kuriuos asmeniškai pažinojo, su 'kuo bendravo. Štai kiek (Nukelta į 5 psl.).

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/4% per year

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO **7 1/2%**

see us for **HOME financing.**

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

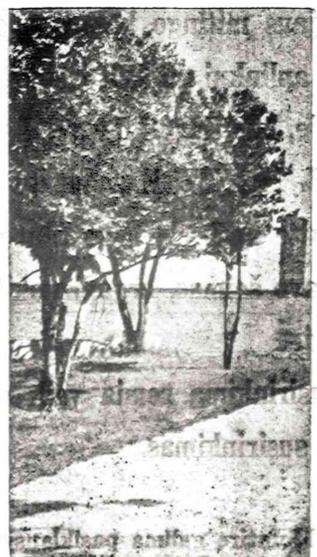
2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki **7 3/4%**

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša **5 1/4%**

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyt.

AMERIKOS LIETUVIAI REIMERIO "UZATLANTĖS LAIŠKUOSE"

(Tęsinys)

VIS TIE NELABIEJI DIPUKAI

Reimeris nepatenkintas: "Vie no dipuku motina rūstavo dėl to, kad Lietuvoje apsilankiusio sūnaus neleido važiuoti ten, kur jis norėjo. Kai jis slaptai taip padarė — jį paėmė už apikaklės, kaip ji teigė, ir grąžino į Vilnių" (332 pusl.).

Reimerio atsakymas: "Na, už apykaklės niek neėmė — atvykę užsieniečiai keliauja iš anksto nustatytais maršrutais, o jei kur norima papildomai

nuvažiuoti, reikia gauti leidimą". Bet Reimeriui gerai žinoma, kad tokių leidimų nebeduoda, o jei kam padaro išimtį, tai kartu pasiūnčia ir seklį".

Štai kur pasireiškia anksčiau minėtas Reimerio melas, kad jie nori visapusiškai supažindinti Amerikos lietuvius su Lietuvos gyvenimo pilnu vaizdu, o kai žmogus vyksta savo akimis pamatyti tą lietuvių tikrąjį gyvenimą, tai jį šūmpa už apikaklės ir grąžina į Vilniaus viešbutį. Reimeris Amerikoje lankėsi visur ir pats galėjo matyti visapusiškai Amerikos gyvenimo vaizdą, o Amerikos lietuviams grūda per savo spaudą melą apie lietuvių gyvenimą — leiskit jiems pamatyti tuos jūsų skelbiamus stebuklingus atsiekimus.

Arba štai vėl koks neklaužada iš Sant Petersburgo lietuvių klubo pokalbyje su Reimeriu pasakė: "kad Lietuvoje persekiojami tikintieji arba mūsų kolūkiečiai priversti gyventi pusbadžiu" (332 pusl.). Jei taip Reimerini pasakytų pavergtoj Lietuvoje, tai jis jį greit sutvarkytų — pasiūstų į Sibiro vergų darbo stovyklas arba į psichiatrinę ligoninę.

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS

Juozas Liūdžiaus Raštai

Straipsniai, atsiminimai. 246 puslapiai, kaina \$3.00.

PETRONĖLĖS LIŪDŽIUVIENĖS

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ

88 puslapiai. Kaina \$1.00.

Abi knygas galima gauti "Naujienuose" arba pasiuntus pinigus tokiu adresu:

"NAUJIENOS", 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choral, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienuose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS

2868 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET
Ofis: HEEmlock 4-5849
Rezid.: 348-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
Antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
dienis ir šeštadienis, 9-12 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community Klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

8132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.
TEL. — BE 3-5893

DR. K. A. V. JUCAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA

Tel.: 561-4605 ir 489-4441
OFISAI:
2403 W. NORTH AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
3214 No. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradi-
nis, ketvirtadienis ir penkta-
dienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI
2418 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2456 WEST 63rd STREET
Val: antradienį nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofis: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonai GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Apdirbami: Protezės, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-1.
2450 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: Prospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS

WHERE YOU BANK OR WORK

PENSININKŲ DIENOS VAKARUOSE

SAN JOSE, Kalifornija. — Ge-
gužės mėn. ekskursija, kurioje
aš dalyvavau, vyko į Santa Cruz
kalnus pasidžiaugti raudonme-
džių miškeliais. Sakau "miške-
liais", nes tūkstantmečiai raudon-
medžiai senai iškirsti, o dabar
tarpukalnėse auga atžalynas
vos 8-12 colių storio. Jei dabar-
tinis atžalynas nebus iškirstas
statybai vasarnamių, kurių
pilna pakelė, tai už kelių šimtų
ar tūkstanties metų ir jis pa-
sieks 5-7 pėdų diametro.

Mūsų programoje buvo numatyta
ir iš kalno užsakyta užkan-
da Boulder Creek Golf and Coun-
try klube. Klubo rajone auga
keletas storesnių raudonmedžių,
ratu apie didžiulį kelmą, kaip
tai yra gamtos surėdyta raudon-
medžių šeima. Klubo valgyk-
los pastatas didokas su baru ir
keliomis salėmis. Mums, kaip
vienos šeimos "jaunuoliams" pa-

GRADINSKAS

ISMATUOK LANGĄ
ir iš karto nusipirksi
ORO VESINTUVĄ
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Sekm. ir treč. uždaryta.

GELES VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GELINICIA

2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom
grauziosios gėles ir vanilais antka-
piu papuosiui ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PERKRAUSTYMAI
MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIOJ. SEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 11:30-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telefonai: HEEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FORBET FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to douse all matches,
even the ones you drop.
Never throw them away.
Smoke only when you
can prevent forest fires.

Loch Lomond pilaitė

Iš fronto žiūrint, pastatas ak-
mens plytelių su bokštu ir bokš-
teliais, lyg tikra pilis miniatiūro-
je. Iš priekio pastatas atrodo ma-
žutis, tačiau apžiūrėjus vidų, ten-
ka pripažinti jį esant 3 miega-
mųjų puikiai įrengtu namu.

Ivaziavimas iš kelio, kaip ir
dera "pilaitė", apsaugotas geleži-
niais vartais, o mažiutis kiemas
papuoštas medeliais ir gražio-
mis gėlėmis. Pastatas ant upe-
lio šlaito, tad neįaukštį kopia-
ma, bet leidžiamasi žemyn — ir
taip visi 3 aukštai. Pirmame
aukšte nedidelis salionėlis, at-
skirtas arka nuo dar mažesnio
kampelio, valgomas ir virtuvė.
Iš viso tame pastate yra 3 mie-
gamieji, 3 virtuvės, valgomasis,
puikiai įrengtas ir kiek didesni
kambarys baru — užkandinei,
su paslėpta virtuvele ir sandė-
liais maistui ir gėrimams. Apa-
čioje (trečiame aukšte žemyn)
skalbykla ir sandėliai. Sandėlių
spintos įrengtos sienoje užmas-
kuotai. Spintos pilnos prikenuo-
tų vaisių, vienodo dydžio stiklo
induose ir šimtai tuščių gražių
pakavimo dėžučių (matomai ir
tai įėjo į to laiko savininko ko-
lekciją).

Iš kiemo, palei namo sieną, žem-
yn į upę eina takas, apsaugo-
tas prašmatnia dantuota mūrine
atrama, tačiau dabar užvertas,
ir juo negalėjome pasinaudoti.
(Norėjau nueiti iki upelio ir ap-
lankyti besimaudančią ančių
šeimą).

Šią pilaitę pasistatęs asmuo
buvo inžinierius ir senienų ko-
lekcioniierius — mėgėjas.
Tarp eilės kitų senienų, teko
matyti: 1) salionėlyje minkštū-
kėdė su atramom rankoms ir ap-
skrita (kieta) nugarai atrama,
kuriai nuleidus gaunasi apskritas
stalas; 2) valgomajame puik-
ios senovės stala su gražiais raš-
tais aplink ir menininko darbo
graziomis galvutėmis ant iš-
lenktų storių kojų; 3) valgomojo
indaujoje brangaus išdirbimo si-
dabrinų ir porceliano, su gra-
žiais paveikslais, indų; 4) dalių
porceliano indėlių nusispiauti
dviejų dalių: apatinė dalis lyg
indelis kūdikiiui iš ryto atsitup-
ti, o viršutinė dalis — puiki raš-
tuota bonka kvėpalams (spiauda-
lą palaistyti); 5) virtuvėje įvi-
riausių indų ir senovės prietai-
sų.

Šiuo metu pilaitė yra kitų as-
menų žinioje. Apžiūrėti galima
šeštadieniais ir sekmadieniais,
o kitomis dienomis pagal susi-
tarimą. Už apžiūrėjimą imama
po 1.50 dol. nuo asmens.

Bendrai, tiek kambariai bal-
dais tiek spintos indais ir kitu
turtu labai perkrauti. Man pa-
tikio savotiškas "pilies" išplana-
vimas, prisitaikant ir išnaudo-
jant žemės reljefą (šlaitą), kai
kurie senovės baldai ir vidaus
įrengimas (dengtos — užmas-
kuotos spintos ir kt.).

Nekalbant apie bokštus ir
bokštelių, maži balkonėliai prie
miegamųjų visai be reikalo, nes
pats pastatas miške ir paupy (o-
gal tai padaryta imituojant di-
delės pilies pastatą?).

Moterys negalėjo atsidžiaugti
graziaisiais indais. Grįžtant na-
mo, ilgą kelio galą tik apie in-
dus ir tekalbėjo.

Rodos, kad visa ką apie pilaitę
išdėčiau, tačiau prisiminė dar
pora mielių smulkmenų: a) iš ša-
lia frontinio esančio kampelio,
lubose yra paslėpti sulankstomi
(nuleidžiami ir iškeliami) laip-
teliai į bokštą; laiptelių plati
apacia dengia lubų skylę; b) to
pat kambarėlio lango stiklai pa-
denyti labai gražiais piešiniais
ir raštais.

Grįžtant namo, pakelty teko
matyti didžiausios Kalifornijos
banko (Bank of America) sky-
rių trailerį. Tikriausiai, kad tas
"traileris" buvo geležies-betono
ir be ratų.

San Jose rožių sodas

Prieš porą savaitių aplankiau
San Jose Municipal rožių sodą,
esantį prie Naglee gatvės. So-
das dalinasi su parku kvadrati-
nio bloko ar didesnio žemės skly-
pu.

Kiekviena rožių rūšis turi at-
skirą didesnę ar mažesnę lysvę
ir atitinkamą užrašą. Tokių lys-
vių apie pusantro šimto. Naujai
išvestos rožių rūšys pavadintos
žymiųjų asmenų vardais, pav.
Prezident Eisenhower, John F.
Kennedy ir kt.

Pataikiau atvykti žydėjimo
metu. Koks žavėtinas vaizdas ir
spalvų gražumas! Čia ir tokį
stuoibrį, kaip mane, spalvos pa-
veikė — dingo noras namo sku-
bėti.

S. Šurkus
(Bus daugiau)

V. SAMOŠKOS PADEKA

Lietuvos Prekybos Rūmų ban-
ketui pasibaigus, aš asmeniškai
noriu nuoširdžiai padėkoti vi-
šai komisijai, kuri rūpinosi at-
likti savo pareigas ko geriau-
siai. Būtent: Dr. J. Jerome už
vakaro pravedimą, ponias J.
Daužvardienė už sveikinimus,
kun. J. Prunskiu ir kun. A. Sta-
šiu už maldas. Nenorėdamas
pailginti laiką ir duoti daugiau
laiko pasilinksinti, nutariau
savo žodį viešai spaudai duoti.
Man teko pirmą kartą vadovau-
vauti šiai garbingai organizaci-
cijai. Aš prizadėjau suruošti
geriausią ir linksmiausią vaka-
rą. Daugelį kartų turėjome
kritikos vakarams, tai per ilgą
programą, per daug kalbėtojų ir
per daug valdžios svečių. Tai
mano pažadas išsipildė: nebuvo
ilga programa, ne daug kalbų ir
nė vieno valdžios svečio. Gra-
žiausią programą išpildė Algir-
das Brazis ir Christina Ling-
quist, pasirenkant iš operetų ir
šokiams grojo visų mėgiamas
orkestras.

Stipendijas gavo 5 gražūs
jaunuoliai, labai reikalingi mū-
sų paramos. Reikiame padėką
už didelį darbą Vytui Sukiui ir
Bruno Gramontui. Jaunuoliai
yra: Leo Baran, Monika Austin,
Michael Jurgaitis, Michael En-
gle ir Balzeko duota stipendija
atiteko Charlene Yanz.

Linkime visiems jaunuoliams
daug laimės, tęsti mokslą ir pa-
siekti aukščiausio tikslo moksle.
Mums yra garbė būti krikšto tė-
vais.
Vincas Samoška

**AMERIKOS LIETUVIAI
REIMERIO "UZATLANTĖS
LAISKUROSE"**

(Atkelta iš 4 psl.)

daug aštrių veidmainiškų strė-
lių jis yra paleidęs į Salomėja
Nerį ir jos kūrybą, ne sykį ap-
mėtęs ištūzimo akmenimis. A.
Venclova, J. Šimkų, K. Korsa-
ka, J. Baltušį ir kitus.

**A. A.
ALEKSANDRUI ANTANAČIUI**

mirus,

Jo žmoną Kazimierą, dukterį Ale, sūnų Faus-
tą, brolių Algirdą - Titą bei jų šeimas ir kitus
gimines nuoširdžiai užjaučiame kartu su vi-
sais liūdedami

Petronėlė ir Jonas Laukaičiai

**A. A.
ANTANAS TAMOŠIUNAS**

Mirė 1975 m. gegužės mėn. 16 d. Miami mieste, Floridoje.
Jo artimieji, išreiškdami širdies skausmą dėl jo mirties, dėkoja
visiems už pasuktinius patarimus Veliioniui taip pat už pareiktus
raminančius žodžius artimiesiems.
Ta proga išreiškiame savo užuojautą visiems Velionio giminiams,
kartu juos atsiprašydami dėl netikslaus pamėginimo pirmajame pra-
nešime, ypač tų, kurie broliu "Anelę Mikalajūnaitę - Tumšaitienę,
Charlio Tamosiūno žmona, taip pat sėdus Natustę ir sūnėną Mindaugą
Bagdoną iš Los Angeles ir San Francisco, Kalifornijos valstijų.

Lidinti
Mary Thomasun

Reimeris tikėjosi, kad dar ne
syki Raila prabilis apie meni-
nės kūrybos ir socializmo ne-
suderinimą, kad Lietuvoje
rašytojams ir menininkams
uždėtos ideologinės grandinės,
kad hašytojai ir meni-
ninkai pavergtoji Lietuvoj yra
tapp apgalėtinai prisitaikė-
liais. Reimeris teigia, kar pa-
gal Br. Railos logiką, geriau
padarę tie, kas paliko Lietuvą
ir pasirinko "tremties lazdą".

Raila užsiminė Reimeriui,
kad jis Lietuvoj puolamas. Rei-
meris jam atsakė, kad jie ne-
sivadovauja krikščioniška mo-
rale: jeigu į tavo akmeniu, tu
— gėlėmis."

Reimeris teigia, kad Br. Rai-
la yra palankus ryšių palaiky-
mui su Lietuva ir nacionalinės
kūrybos ugdymui, nes ji yra
išliekanti nekintanti vertybė.
Bet tai Reimeriui nepatinka,
nes kultūriniai ryšiai tarp kra-
što ir išeivijos gali būti vystomi
tik tautos, t. y. komunistų, o ne
išeivijos sąlygomis. O svarbiau-
sia, kad komunistai nepaken-
čia nacionalinės kūrybos, ku-
ri keltų tautos meilę savo kra-
stui, skatintų visa, kas lietuviš-
ka, primintų tautos laisvę, no-
rą ištrūkti iš pavergėjo nagų.
Tai turi išdėmėti mūsų minks-
smegeniai bendradarbiautojai
kokiomis sąlygomis jie gali
bendradarbiauti.

Toliau Reimeris aiškiai pa-
sako: "nereikia manyti, jog
naudojantis bendradarbiavimo
kontaktais, gali pavykti gim-
tajame krašte skieisti priešiš-
kos ideologijos bacilas" (268
pusl.) Čia Reimeris šlapia
mazgotę perbraukia mūsų ben-
dradarbiautojams per nosį ir
aiškiai pasako — eikite ir dirb-
kite komunistinį darbą, koki
jį nurodys, o kitokio bendra-
darbiavimo nėra ir negali būti.

Reimeris patenkintas, kad
Railos santykiu nutruko su
tautininkų "Dirva" — pradėjo
nespausdinti jo straipsnių, o
"Naujienos" atvirai jį plūsta,
klerikalams jis, ateistiškai ma-
tantis, nepriimtinas.

Pagaliau Reimeris daro išva-
dą, kad Br. Railai pačiam ne-
dėkinga jo aštri ir nepastovi
jo natūra. Tai tikra teisybė.
(Pabaiga)

**SKAITYK TATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJTIENAS**

**Susirinkimą
PRANESIMAI**

Upytės Draugiško Klubo prieš-
metinis susirinkimas įvyks penktadi-
nį, birželio 6 d. J. Vaicaičio salėje,
4258 So. Maplewood Ave. Pradžią 1
val. popiet. Nariai prašomi gausiai
atsilankyti, nes turim daug reikalų
aptarti prieš išeinant atostogų. Po
susirinkimo bus vaizės. A. Kalys

**SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI**

"Praslykite ir gausite, kad kad jūsų džiaugsmas būtų pilnas".
Jono 10:24.

Dėkojime Dieviui, atidavime jam pagarbos ir parodyme įvertinimo už
jo suteiktąsias dovanas, slepiasi krikščionio laimė. Norint parodyti pri-
derantį Dievo gėrybių įvertinimą, reikia atsiminti ir maldose prisiminti,
ka jis yra mums padaręs, ir kaip jis sergėjo, linksmino ir stiprino mus vi-
soje mūsų kelionėje. Mes mylime jį dėlto, kad jis pirma mus mylėjo. Atsi-
mindami ir mąstydami apie Dievo meilę mes džiūgaujame ir mūsų džiaug-
smas pasidaro pilnas. Dėl to prisitaikome mūsų Viešpatis dažnai ragino mus
artintis pas jį maldose. "Todel ateikime su tūra širdimi ir gliau tikėjimu, ap-
valę savo širdis nuo nešvarios sąžinės ir nuplovę kūną švariu vandeniu".

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parasytė tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŽESNĖS VIETA
R. Epublie 7-3600 R. Epublie 7-3604

**EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID**
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS VIENA
IR NAKTLI
TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 65th STREET Republic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

ČIKAGOS MAUDYKLĖS

Čikagos miestas turi arti pasiekiamą didžiausią pasaulyje maudymosi baseiną — Michigano ežerą ir daugiau kaip 200 viešų maudymosi baseinų pačiame mieste. Pusę jų tvarko Čikagos Parkų Distrikto. Apskaičiuota, kad karštą vasaros dieną nemažiau kaip milijonas žmonių galvinsis vandenyje vien Parkų Distrikto maudyklėse.

Vasaros malonumų eilėje skaitomas meškeriojimas, ypač dabar kai prisiveisė ir užaugo lašišos, kurių dažnas jau pagau-na sveriančių daugiau kaip 10 svarų. Meškeriojimui reikia turėti Illinois leidimą, kurs kaštuoja \$2.25 pilnamečiams (nuo 16 iki 65 metų amžiaus), o vaikams ir pensininkams — senesnie-siems kaip 65 metų tik 50 centų, o jaunesniems kaip 16 metų, jokio leidimo nereikia.

Čikagos piliečiai turi apie 4,000 valčių, jachtų ir motorlai-vių aštuoniose prielaukose, daugiausiai Burnham, Monroe, Diversey ir Belmont uostuose.

Kaip „naujienybė“ šią vasarą bus ežero maudyklėms prižiūre-ti raitoji policija.

CTA direktoriai patys pasididino pensijas

Čikagos Tranzito Adminis-tracijos (CTA) direktoriai ke-turiais balsais prieš 0 nubalsavo pakelti sau pensijas. Pavyzdžiui, vienas CTA tarybos narys, kurs sulaukęs 58 metus amžiaus bū-tų gavęs „pensijos“ tik \$71 mė-nesiui, dabar gaus po \$250 su-laukęs tik 50 metų amžiaus. CTA tarybos nariai gauna algos po \$15,000 per metus.

Mokesčių permokėjimai bus gražinti laiku

Mokesčių įstaiga (IRS) praneša, kad per praėjusius 4 savai-tes beveik \$289 milijonai „reba-to“ čekių buvo gražinta Čica-gos ekonomijai. IRS (Internal Revenue Service) Illinois distrik-to direktoriaus Charles Miriani pranešimu, nuo gegužės 7 diėnos iki dabar išsiuntinėta 2,193,399 čekių \$289 milijonų sumai. Dar likę neišsiųstų čekių \$50 mi-lijonų sumai.

Direktorius Miriani pataria, kas dar nėra gražos gavęs, pa-laukti birželio 30 d. Skambini-

Everesto kalno viršūnėje. Kinija paskleidė šią fotografiją, rodančią kaip 9 kiniečiai, jų tarpe viena moteris, pasiekė aukščiausio pasaulio kalno viršūnę. Japonų Junko Tabei, kuri užlipė į Everestą gegužės 17 d. pasakė nemažai kinų alpinistų stovyklų. Ji netiki, kad kinai nugalėjo Everestą.

mai IRS įstaigai čekių gavimo nepagreitins.

TRUMPAI

Šunų mylėtojų balsas

Praeitą antradienį apie 40 šu-nų savininkų susirinkę nutarė protestuoti prieš Policijos De-partamento ir Čikagos Parkų Distrikto potvarkius, kuriais su-varžoma šunų laisvė gatvėse ir parkuose. Šunų mylėtojai (my-lėtojos) kelia skundą, kad prieš jų „mylimuosius“ (pets) daro ma-diskriminaciją ir nepelnytą kritika švaros nesilaikymu. „Aš pati mačiau vyrus ir vaikus nu-sišlapinant parkuose“, kalbėjo mitingo iniciatorė Miss Julie Patterson. „Šunys yra gyvi padarai; jie turi teisę būti lauke, kalbėjo kita, Miss Jackie Sapu-to. „Reikia mokėti savo šunį įsakomu balsu sudrausti ir šuo taršos nedarys“. Miss Patterson dar pabrėžė, kad miesto potvar-čiai neliečia policijos šunų nei arklių. „Aš dar nemačiau poli-cininko „semtuvėlių“ valant sa-vo arklio išmatas“, pridūrė ji.

Nori sveiko kūdikio turi mesti rūkyti

Savo pranešime New Yorke įvykusioje Trečioje Pasaulinėje rūkymo ir sveikatos klausimais konferencijoje Dr. Neville R. Butler pareiškė, kad mirtinumas kūdikių, kurių motinos neš-tumo laike rūkė, yra visu treč-dalį didesnis kaip nerūkančių moterų.

Ištyrus ir išstudijavus 14,000 kūdikius, gimusius iš motinų, kurios neštumo metu rūkė, pa-rodė, kad iš 100 kūdikių mirė 4, gimę iš nerūkančių mirtinumas iš 100 buvo 3. Per antrąją neš-tumo pusę, rūkančiųjų motinų vaikai ir augimu buvo vidutiniš-kai vienu centimetru žemesni ir skaityti sunkiau mokėsi lyg-niai su nerūkančių motinų val-kais. „Moterys, kurios neštumo mėnesiais rūko, jos rūko už du“, pasakė pranešėjas.

Motynom, kurios nerūkė per antrąją neštumo laikotarpio pu-sę, kūdikiai gimė kaip ir nerū-kančioms. Rūkančių motinų kraujuje anglinio viendegio (car-bon monoxide) yra 10 nuosimėjų ir toki kraują gauna gemalas, kas reiškia, kad toks gemalas gauna 10 nuosimėjų mažiau de-guonio, būtina reikalingo kūdi-kio vystymuisi.

Idianoj dirbančiųjų illoinojiečių žiniai

Lake apskrityje, Indianoje, dirbančių Illinois gyventojus žada apdėti mokesčiais. Imdama po pusantro nuosimėčio mokes-čių, Indiana tikisi gauti keletą milijonų dolerių. Indianoje, Lake apskrityje dirba apie 28,000 illoinojiečių. Jei Indiana to-kius mokesčius įves, illoinojus žada ta pat daryti su indianie-čiais, kurių nemažai dirba Illi-nojaus pusėje.

— Juozas Kinčius, Melvinda-le, Mich., užsisakė Naujienas vieneriems metams per mūsų bendradarbių ir visuomenės vei-kėją A. Sukauską. Naujieji mū-šys skaitytojai Marija ir Juozas Kinčiai yra veiklūs lietuviškoje draugijoje bei jų darbuose, so-cialūs ir draugiški privačiuose santykiuose, todėl visur yra lau-kiami, visur pagaidujami. Nau-jienų vadovybė, dėkodama A. Sukauskui už nuolatinį bendra-darbiavimą ir platinimą, svei-kina M. ir J. Kinčius visų skait-tytojų vardu.

— Frank Sakalas grįžo iš žie-mos atostogų į savo rezidenciją, esančią Beecher, Ill. Jis atosto-gavo St. Petersburg, Fla.

— Sen. Frank D. Savickas, 15 Wardo demokratų organiza-cijos pirmininkas, ir Kenneth B. Jaksy, to Wardo aldermanas, praneša, kad jau atidarytos nau-jos komiteto patalpos, 6743 So. Western Ave., Marquette Parko apylinkėje. Tel. 434-3800.

— A. a. Sonja, Mary Boris, anksčiau gyvenusi Hyde Parko apylinkėj ir priklausiusi Pirmyn chorui, neseniai mirė Reseda, Cal. Liūdėti liko duklė Joan Frances Melniker, gyv. New Yorke, žinoma dainininkė.

— Alvyra Joštautaitė - Delri-ko, Orange, Cal., telefonu teiravosi apie vadovėlius tobulintis lietuvių kalboje ir tam reikalui užsakė žodyną. Ji yra gimusi Rockforde ir tikisi galės išlai-kyti savo šeimoje lietuviybę. Tai gražus galimo lietuviybės ir lietuviškumo renesanso pavyz-dys.

— SLA 38 kuopa ruošia Ku-gelio balių Tėvo dienos progą birželio 15 d. 2 val. Onos Jožė-nienės rezidencijoje, 140-02 — 84 Drive, Jamaica, N. Y. Kuopos fin. sekr. Ona Jožėnienė ir jos draugė Marytė Vasilka pa-sakos SLA nariams ir jų sve-čiams savo išpūdius apie vi-si neseniai lankytus Europos kraštus. Rezervacijos reikalin-gos tel. 296-9169.

— Poeto Oskaro Milašiaus vardu pavadinta aikštė Ponti-nebleau mieste, Prancūzijoje. Poetas yra palaidotas to miesto kapinėse. Pavadinimu pasirū-pino Milašiaus Bičiulių drau-gija.

— Susivienijimas Lietuvių Amerikoje 90 metų sukakties progą paskelbė naujų narių va-jų. Pirmosios pasekmės yra džiuginančios, nes jau įsirašė 113 naujų narių. Liucija Spe-rauskienė ir Alfonsas Baika yra sėkmingiausi, įrašę po 11 narių.

— Penktadienį, birželio 6 d., 7:30 val. vakaro, įėjusių kavinė-jė, esančioje 5620 S. Claremont,

HELP WANTED — MALE
Darbininkų reikia

MAN WITH GOOD
MECHANICAL ABILITY

MUST BE ABLE TO READ
BLUE PRINTS.

have good knowledge of lathes, mills, grinders, and be able to set-up job shop production. Must be capable of simple machine and fixture repairs. Good, clean working conditions, paid vacation, hospitalization insurance.

TANCO SCREW PRODUCTS
CORP.
9244 STONY ISLAND AVE.
731-1310

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų reikia

NORTHWEST McHENRY AREA
Mature woman to live in good home, light housekeeping, free room and board plus salary.
Call 815 — 653-4766.

PROFESSIONAL COUPLE and 2 year boy need live-in housekeeper 5 1/2 days per week. Permanent. Chicago near North. Own room and bath. Good salary. References required. Must speak English.
943-8273
evenings and weekends.

RESORTS AND VACATIONING
Kurortai ir Atostogų Vietos

PALANKIOMIS SALYGOMIS išnuo-mojamas dviejų miegamųjų vasarna-mis. Teirautis 9875 Nolan Ave., Union Pier, Mich. 49129. Telef. 499-3909.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

BRIGHTON PARKE
ISNUOMOJAMAS RESTORANAS
SU BUTU
Gera vieta biznui geromis sąlygomis.
Teirautis
telef. VI 7-9087
nuo 6 iki 9 val. vak.

bus pristatyta Maldeikio parašy-ta kun. Mykolo Krupavičiaus monografija. Kalbės kun. J. Prunskis, Emilija Pakštaitė ir knygos autorius Petras Maldeikis. Visi kun. Krupavičiaus darbo gerbėjai kviečiami kny-gos pristatyme dalyvauti.
(Pr.)

Save America Rally demon-stracija prasidės šeštadienį, bir-želio 7 d., 12 val. vidudienį, prie Monroe ir So. Michigan Ave. Dalyvaus įvairios patriotinės grupės, tikiybinės organizacijos, pavergtų tautų kilmės amerikiečiai, jaunimas bei jų sąjūdžiai už laisvę. Pasiruošimą koordi-nuoja specialus komitetas, ku-nio būstinė yra Essex Inn, 800 South Michigan Blvd., Chicago, Ill. Tel. 341-1570. Vyriausiasis organizatorius yra Dr. Carl Mc Intire, žinomas kovotojas už laisvę ir veikėjas prieš laisvės priešą — komunizmą. (Pr.)

Čiurlionio Galerijos naujų patalpų atidarymas įvyks šį šeštadienį, 7 valandą vakaro Mid-land Savings bendrovės naujose namuose, esančiuose 8929 S. Harlem Avenue.

Visuomenė maloniai kviečia-ma dalyvauti šios meno parodo-s atidaryme. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE | REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavinimi | Namai, Žemė — Pardavinimi

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA I

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MORINIS BUNGALOW ant 43' skly-po. Centr. šildymas. 64-ta ir Whipple, Nebrangus.

2 BUTŲ po 4 1/2 kamb. 17 metų. 30' sklypas. Centrinis šildymas kiekvie-nam butui atskirai. Tik \$42,000.

4 BUTŲ: 2 po 4, 2 po 3 ir 3 kamb. artai sklepe. 2 auto garažas. Centri-nis šildymas. Geros pajamos, gera gyventi vieta.

GRAZI 7 KAMB. MŪRO REZIDEN-CIA, pušim iškalta beismantas, 2 auto garažas su elektrinėm durim. Arti Maria High. Pigu.

10 BUTŲ MŪRAS. Naujas šildy-mas. Geros pajamos. Dideli kamb. artai.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

LEMONT, ILLINOIS

BY OWNER

County living on more than an acre. Face brick ranch, 5 bedrooms, 2 1/2 baths. With attached breezway, 2 1/2 car brick garage. Kitchen + dining room with natural fire place. Finished basement. Price — mid 70'.

Phone 739-7190.

Visų rūšių namų apšildy-mo specialistas JOHN PUCETA.

Telefonas 925-4661. Sk.

Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos nie-kuomet nebijojo ir nebijo kon-frontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtie-siems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją.

Deja, jos negali toleruoti Lietu-vos okupacijos tolerantų ir pa-likti įvairių tipų bendradarbiau-tojus visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų poli-tikos laikotarpio Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui.

Reikia prisidėti prie sąjūdžio ju-biliejiniams metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namu Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irenų mieste ir užmiestyje naujus ir perstatytus senus rūšių namo apšildymo pečius air-conditioning, vanden bolierius ir stovų rinas (fitters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE,
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

DĖMESIO

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$60 pusvelniū automobilio Liability apdraudimas.

Kreipitis:

A. L. A. URAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išskvietimai, pildomi piliečių prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda-žomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų.

Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888

Anicetas Garbažauskas, sav.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač trenitiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntiniam siuntiniui ir Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei prisiu-site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šmet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjus bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviybės išlikimui skel-biamas Naujienų platinimo vajas.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėris su okupantais ar jų įgalio-dniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institu-cijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą žiais pasimetimo, reto-rikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jās prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vajų krepšius i visus lietuivius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiuprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbam ne tik laikraščio, bet ir visos išelvijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino li-tuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsienioje — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

□ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratui, Jubiliejinio vajuos progą paremdamas lietuvišką spaudą.

□ Vajaus progą prašau siūsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____
ADRESAS _____

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, JUNE 8, 1976